

การวิเคราะห์เนื้อหาต้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์

นางสาวสุพัตรา คูหากาญจน์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-180-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A CONTENT ANALYSIS OF MORALITY IN TELEVISION PROGRAMS

Miss. Supattra Kuhakarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Audio-Visual Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-180-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์

โดย

นางสาวสุภัตรา กุหากาญจน์

ภาควิชา

โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.กิดานันท์ มลิทอง

ดร.อำรุง จันทวานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท)
ประธานกรรมการ

.....
(อาจารย์ ดร.กิดานันท์ มลิทอง)
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ดร.อำรุง จันทวานิช)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยะโกศล)
กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง)
กรรมการ

ภาพยนตร์

1.1 รายการข่าวเสนอเนื้อหาจริยธรรมด้านบวกมากที่สุด เกี่ยวกับความรักชาติ
เนื้อหาจริยธรรมด้านลบมากที่สุด เกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม

1.2 รายการสาสดคี ส่วนใหญ่จะเสนอเนื้อหาจริยธรรมด้านบวกและเสนอ
มากที่สุดในเรื่องของความรักชาติ

1.3 รายการมันเทิง เสนอเนื้อหาจริยธรรมด้านบวกมากที่สุด เกี่ยวกับ
ความมีสติปัญญา เนื้อหาจริยธรรมด้านลบมากที่สุด เกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม

1.4 รายการละครและภาพยนตร์ เสนอเนื้อหาจริยธรรมทั้งด้านบวกและด้านลบ
มากที่สุด เกี่ยวกับความยึดมั่นในคุณธรรม

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับเนื้อหาด้านจริยธรรม
ในรายการโทรทัศน์ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เนื้อหาด้านจริยธรรมในรายการโทรทัศน์
และนักเรียนมีความเห็นว่า เนื้อหาจริยธรรมที่เสนอในรายการโทรทัศน์ ไม่ว่าจะ เป็นด้านบวก
หรือด้านลบ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3. ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของนักเรียน ได้แก่ เพศ
ของนักเรียน สถานภาพสมรส รายได้ อาชีพ ของบิดามารดา และพฤติกรรมมารับสาร
กับผลการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น เรื่องพฤติกรรมจากการชมรายการโทรทัศน์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

The results of the study revealed that :

1. The percentage of morality content in television programs was 72.57 % in which, 71.8 % and 28.2 % were in positive and negative aspects respectively. Morality content concerning attachment to religious values were mostly presented in the positive aspect as well as the negative one. The highest level of morality content in both positive and negative aspects was found in drama and movies

1.1 Positive morality concerning patriotism as well as negative morality content concerning attachment to religious values were mostly presented in the news program.

1.2 Positive morality content was mostly presented in the documentary program in which patriotism aspect was mostly presented.

1.3 Positive morality content concerning rationality and wisdom, and negative morality content concerning attachment to religious values, were mostly presented in the entertainment program.

1.4 Positive and negative morality content concerning attachment to religious values were mostly presented in drama and movies.

2. Mathayom.Suksa Three students' opinions , concerning the morality content in television programs, were consonant with the result of an analysis of morality content in television programs. They found that the morality content in television programs, either positive or negative aspects, could be able to

apply to their dialy lives.

3. There was no relationship between factors in students' sexes, their parents' marriage status, family income , occupations, students' message receiving behavior, and the effect of their opinion or behavior changes from veiwing the television programs.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ขอระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อ ผู้เป็นที่เคารพรักยิ่งของลูก พระคุณของคุณแม่และพี่สาว ผู้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจอันใหญ่หลวงในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.กิตานันท์ มลิทอง และอาจารย์ ดร.อำรุง จันทวานิช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณ ประธานกรรมการ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน อันได้แก่ อาจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนธิ อาจารย์ ดร.วชิราพร อัจฉริยโกศล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงงานวิจัยนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.เชาวเลิศ เลิศขไลหาร ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มผลักดันให้เกิดงานวิจัยชิ้นนี้ขึ้น

ขอขอบคุณคณาจารย์และนักเรียนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความร่วมมือในการออกแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่น่ารักทุกท่าน ที่เป็นกำลังกายและกำลังใจช่วยสนับสนุนในงานวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาของบุคคลที่กล่าวนามมาทั้งหมดเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สุภัตรา คุณหากาญจน์

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ซ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	✓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	✓ ขอบเขตของการวิจัย	5
	ข้อตกลงเบื้องต้น	7
	✓ คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
	ข้อจำกัดของการวิจัย	8
	ประโยชน์ของการวิจัย	8
2	วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
3	วิธีดำเนินการวิจัย	27
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา	28
	การวิเคราะห์เนื้อหา	31
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	56
ภาคผนวก	63
ภาคผนวก ก รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	64
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม แบบประเมินเนื้อหาจริยธรรม	65
ภาคผนวก ค การคำนวณหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัย รายละเอียดตารางของการวิเคราะห์ข้อมูล	79
ประวัติผู้เขียน	89

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของความถี่เนื้อหาจริยธรรม จำแนกตามประเภท รายการโทรทัศน์	35
2	จำนวนและร้อยละของความถี่เนื้อหาจริยธรรมที่ปรากฏในรายการ โทรทัศน์ จำแนกตามประเภทจริยธรรม	36
3	จำนวนและร้อยละของเนื้อหาจริยธรรมด้านบวก จำแนกตามประเภท รายการโทรทัศน์	37
4	จำนวนและร้อยละของเนื้อหาจริยธรรมด้านลบจำแนกตามประเภท รายการโทรทัศน์	39
5	เปรียบเทียบเนื้อหาจริยธรรมด้านบวก จำแนกตามประเภทรายการ โทรทัศน์	40
6	เปรียบเทียบเนื้อหาจริยธรรมด้านลบ จำแนกตามประเภทรายการ โทรทัศน์	42
7	ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นในเรื่องผลต่อการเปลี่ยนแปลง ความคิดเห็นหรือพฤติกรรมจากการชมรายการโทรทัศน์กับองค์ประกอบ ต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่าง	45
8	ค่าร้อยละของจำนวนผู้เลือกตอบแบบสอบถามในจริยธรรมแต่ละด้าน จำแนกตามรายการโทรทัศน์ที่สอบถาม	46
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง	80
10	จำนวนและร้อยละของอายุผู้ตอบแบบสอบถาม	80
11	จำนวนและร้อยละของบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ด้วย	81
12	จำนวนและร้อยละของสถานภาพสมรสของบิดามารดา	81
13	จำนวนและร้อยละ ระดับการศึกษาของบิดามารดา	82
14	จำนวนและร้อยละของอาชีพบิดามารดา	82
15	จำนวนและร้อยละของระดับรายได้ของครอบครัวต่อ เดือน	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
16	จำนวนและร้อยละของการรับสารจากสื่อมวลชน	83
17	จำนวนและร้อยละของการเป็นเจ้าของเครื่องรับโทรทัศน์	84
18	จำนวนและร้อยละของสถานที่ที่กลุ่มตัวอย่างชมโทรทัศน์	84
19	จำนวนและร้อยละของความบ่อยในการชมโทรทัศน์	85
20	จำนวนและร้อยละของเวลาในการชมโทรทัศน์ในแต่ละวัน	85
21	จำนวนและร้อยละของรายการโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบชมมากที่สุด ..	86
22	จำนวนและร้อยละของสถานีโทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างชอบชม	86
23	จำนวนและร้อยละของพฤติกรรมภายหลังการชมโทรทัศน์	87
24	จำนวนและร้อยละของบุคคลที่กลุ่มตัวอย่างทำเรื่องราวจากการชม โทรทัศน์ไปพูดคุยด้วย	87
25	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับผลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมจากการชมรายการโทรทัศน์	88
26	จำนวนและร้อยละของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหลังชมรายการ โทรทัศน์	88

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย